

Vsak trgovec,
gospodar in
gospodinja poseti

XIII. LJUBLJANSKI VELESEJEM od 3. do 12. junija 1933.

Pregled vseh predmetov in potrebštin v
gospodarstvu in gospodinjstvu.

Razstavišče obsega 40.000 m².

Polovična vožnja na železni-
cah; popust na parobrodih.

Specijalne razstave: Pohišvo, usnje, tek-
stilno blago, papir, živila, tujski promet Do-
lenjske, perutnina in kuni, »Živali in rast-
line v stanovanju«.

Legitimacije se dobe pri večjih denarnih
zavodih, župnih in občinskih uradih, biletar-
nah Putnika in pri večjih železniških postaj-
ah Dravske banovine. Prenosišča preskrb-
ljena.

Velesejemsko zabavišče je pestro in ve-
likomestno.

T. Z. zastopanih gospodarskih panog, trgo-
vine in industrije, s tretjo veliko skupno,
s poljedelstvom.

Poseben pomen gre dunajskemu kongre-
su, ker se vrši neposredno pred london-
sko konferenco. Kaj vse zavisi od te kon-
ference, mi ni treba vam razlagati.

Kar danes preživljamo, je najtežji potres
temeljev našega gospodarskega sistema, na-
ših gospodarskih izkušenj in vsega našega
gospodarskega mišljenja. Vedno bolj se
množe glasovi, ki pravijo, da kljub vsem
posledicam vojne ne bi smelo do tega pri-
ti, če se ne bi napravile tako težke napa-

Adria prašek je boljši

ke. Dvoje fundamentalnih stvari ne sme
pozabiti nobeno pametno gospodarstvo. Naj-
prej na naravne argumente, na katere je
naviezano vsako narodno gospodarstvo in
drugič na javno resnico, da ni nobeno go-
spodarstvo le sebi samemu namen, tem-
več samo sredstvo, da pomaga človeku, da
daje vsakemu živemu narodu to, na kar
ima pravico, ki mu pripada po njegovem
delu in pridonosti. Vsa vprašanja je na vse
zadnje mogoče rešiti le v duhu vse izrav-
nujoče pravičnosti, v duhu sporazumnosti
in medsebojne pomoči.

Nam Avstrijem se dostikrat očita naše
geslo: živeti in pustiti živeti! Pa ni ravno
v tem geslu kos neke višje življenjske
modrosti.

Le predobro veste, da ni nobene eno-
stranske kupčije. Vsak dan doživljate, ka-
ko je blagostanje, tudi lastno življenje od-
visno od tega, da more tudi oni drugi ku-
piti in plačati in je pri tem tako lojalni
in realni ko vi. Ze po svojem poklicu ste
najboljši klicarji medsebojnega razumeva-
nja in mirnega sporazuma. Samo zavest
stalne medsebojnosti more prinesiti narodu
blagostanje, kulturo in mir. (Dolgo-
trajno odobravanje).

S tem otvarjam VII. kongres M. T. Z.

Kancelar dr. Dollfuss:

Gospod predsednik! Častite dame in go-
spodje! V imenu avstrijske vlade vas po-
zdravljam najpriskrnejše. M. T. Z. se tru-
di, da znova oživi od krize otrpli ritem
gospodarskega življenja. Nikjer ne more
to prizadevanje doživeti večjega razume-
vanja ko v Avstriji. Kancelar dr. Dollfuss
omenja nato pomen M. T. Z. za londonsko
konferenco in pravi, da sta se v zadnjem času

Adria prašek je boljši

zelo povečala pogum in odločnost vlad, da
krenejo na nova pota, vsled česar je tudi
upanje na pozitivne uspehe konference zelo
povečano. Gotovo pa je, da je ureditev
vprašanja valut in dolgov pogoj zboljšanja
gospodarskih razmer. Potek krize je na-
dalje pokazal, da mehanizem gospodarske-
ga življenja, ki sloni na kombinaciji svo-
bodne tekme in organizacije, slabo funk-
cionira in da je za obnovo ravnovesja po-
trebna pametna zveza obeh teh tendenc v
gospodarski politiki. Da se to doseže, se
ne smemo krčevito oprijemati starih metod,
temveč se je treba prilagoditi spremenjen-
im razmeram.

Positiven uspeh svetovne gospodarske
konference je potreben za vse države in
upam, da se vam bo to posrečilo. (Odobra-
vanje.)

Dravska banovina za gradnjo cest Strokovna anketa v Ljubljani o nujnem dežavnem programu javnih del

Narashajoča brezposelnost in zahteva go-
spodarskih krogov za uvedbo javnih del,
predvsem za ureditev avtomobilskih cest,
od katerih je odvisna gospodarska bodo-
nost države, pravtako pa že samo obupno
stanje našega cestišča so končno napotili
vlado, da izdela načrt javnih del, za kate-
rega naj se določi ena milijarda dinarjev.
Ljubljanska sekcija Autokluba kraljevine
Jugoslavije in Ljubljanska inženjska ko-
mora sta zaradi tega sklicali v ponedeljek
anketo, ki so se je udeležili predstavniki
oblasti, industrije, trgovine, tujskega pro-
meta in poklicni gradbeni strokovnjaki.
Bansko upravo je zastopal g. podban dr.
Pirkmajer, tehn. oddelek inž. Kraje, Emer
in Orel, univerzo inž. dr. Nagode, drž. že-
leznice inž. Zelenko, mestno občino pa in-
ženjerja Prelovšek in Mačkovšek.

Strokovni temelj razprave sta bili preda-
vanji univ. prof. dr. inž. Krala in inženjer-
ja Milka Pirkmajerja. Anketo je vodil pre-
sednik avtokluba g. A. Praprotnik, ki je po
pozdravu vsem udeležencem na kratko
označil gospodarski položaj naše banovine,
ki je predvsem industrijska pokrajina in
življensko navezana na tujski promet, do-
čim pa ceste Dravske banovine ne ustrezajo
tem zahtevam in in so potrebne sistema-
tične modernizacije in dopolnitve.

Vprašanju o sistemu cest in o kvalitēt-
nem materialu je bilo namenjeno strokov-
no predavanje. Prof. Krāl, ki vodi tudi In-
stitut tehnične mehanike na univerzi v Ljub-
ljani, je podal rezultate dosedanjih sistemov
in rezultate preiskav našega domačega ma-
teriala. Navajal je njegova nabajališča v
Dravski banovini in opozarjal, da so najbolj-
ša ostala doslej še popolnoma neizkorišče-
na. Zaradi važnosti objavimo njegovo pre-
davanje še v posebnem članku.

Za tem predavanjem je podal inž. M.
Pirkmajer svoj načrt za izvedbo cestnega
programa v Dravski banovini, upoštevajoč
tako sedanjo gospodarsko krizo kakor tudi
zahteve celotnega prometa v državi in za-
hteve prakse. Banovina je že precej storila
za ceste, pogrešamo pa velikopotezne držav-
ne akcije za ureditev cestnega omrežja, ki
je še popolnoma nezadostno. Ureditev cest
pa bi se amortizirala, omilila brezposelnost
in prinesla gospodarstvu novih dohodkov.
Največja ovira za modernizacijo cest je po-
manjkanje sistematično organizirane finan-
čne službe za nabiranje sredstev.

Po drugih državah imajo cestni fond za
izvrševanje cestnega programa, ki nudi za-
služek mnogim brezposelnim. Zbiranje sred-
stev naj gre po banovinah v banovinskih
cestnih fondih, ki naj prejema posebno
državno dotacijo, da bodo banovine mogle
vzdrževati tudi državne ceste. Pri programu
je treba upoštevati domače interese. Denar
mora ostati v domačem področju in naj pri-
de kolikor mogoče širokim plastem v do-
bro. Dragoceni asfaltni cestišča danes ne
moremo graditi, pač pa pridejo v poštev
granitne kocke, makadamska cestišča in pre-
ureditve. Upoštevati je treba tudi jakost
prometa na cesti. Zlasti potrebne popravi-
la so ceste, kjer je razvita trgovina z lesom.
Voditi nas morajo nacionalno gospodarski
motivi, ki zahtevajo domače gradivo, da se
bo na ta način pospeševala domača indu-
strija in zaposlilo domače delavstvo. V po-
štev pridejo glavne prometne žile. Cestam
z lahkim prometom najbolj služi gramoz v
kockasti obliki, one s srednje težkim pro-
metom so največ v bližini mest. Te bo tre-
ba tlakovati z granitnimi kockami ali pa z
betonom. Kot prva etapa v izgraditvi in ut-
jevanju bi bilo treba urediti proge: Držav-
na meja — St. Ilj, Maribor, Slov. Bistrica,
drž. meja — Maribor, Kamnica, Vojnik —
Vransko — Celje, Vojnik — Dobrna, Celje
— Rogaska Slatina, Ptuj in periferija, Ra-
dovljica — Lesce, Medvode — Ljubljana —
Laverca, Kranj mesto in periferija, Radov-
ljica — Lesce, Hrušca — Jesenice — Zirov-
nica, Novo mesto in periferija. To bi bilo
nad 190 km omrežja in bilo potrebno 50.000
kv. metrov granitnega tlaka, 90.000 m² be-
tonskega tlaka in 800.000 m² cementnega in
navadnega makadama. Za ureditev teh cest
bi bilo potrebno 70 milijonov Din. Predla-
ga naslednje:

1. da se omili narashajoča gospodarska
kriza ter omogoči zaposlitev oziroma preživ-
ljanje vedno večjega števila brezposelnih,
naj se nemudoma prične večja javna dela.
2. Kolikor se zaradi pomanjkanja sred-
stev ne dajo izvršiti velike produktivne na-
prave, naj se javna dela vrše na cestah, da
se z modernizacijo prometa pospeši progres

pokrajine ter da možnost zaslužka na kol-
kor mogoče obširnem področju.

3. Zaradi trajnega finansiranja in siste-
matične izvedbe programa naj se v posa-
meznih banovinah ustanove cestni fond, ka-
mor naj se stekajo davščine, ki so v zvezi
s prometom na cesti.

4. Zaradi gospodarske okrepitve posamez-
nih področij, ki naj omogoča potrebne da-
jatve in eventualno neizogibne nove dav-
ščine za cestni fond, naj država za prvo le-
to zagotovi primerno posojilo, ki naj znaša
za vso državo vsaj 600 milijonov Din, da
bi se s potrebnimi deli moglo takoj pričeti.

Predsednik Praprotnik je po predavanju
otvoril diskusijo, kjer so razni strokovnjaki
povedali svoja mnenja. Predsednik inž. ko-
mora inž. Milan Šuklje je opozarjal na nu-
jnost akcije. Veletrgovec Knez je govoril za
uporabo domačega materiala, ravnatelj inž.
Prelovšek za tujski promet. Ukreniti je tre-
ba vse potrebno glede previsoke prevoznice
na železnici. Industrialec Rado Hribar je
poudarjal pomen zgraditve jadranske ceste,
ki bi vezala dve najvažnejši turistični po-
krajini Slovenijo in Dalmacijo, da ne bi
tujski hodili preko Italije. Ravnatelj TPD
dr. Vrhunc je poudarjal predvsem finančno
stran. Pritegnili naj bi se industrijski krogi,
ki so pri gradnji cest najbolj interesirani.

Pomočnik bana g. dr. Pirkmajer je nagla-
šal, da je treba javnost poučiti, da brez ž-
tev, brez novih dajatev, ni mogoče misliti
na preureditev naših cest. Cestni program
je že pripravljen, treba ga bo samo uza-
koniti. Izvedel se bo princip banovinskih
cestnih fondov, ki imajo skupni vsedržavni
fond. Gre za to, da dobe kraji države, ki
najbolj trpe zaradi krize, nekaj denarja. V
poštev pridejo le eminentno važne ceste.
Jadranska cesta je pesem bodočnosti in je
danes neizvedljiva. Odločiti se bo treba za
nacionalni sistem, ki bo zaposlil naše delav-
ce. Veletrgovec Knez je naglašal, da bo
vzdrževanje makadamskih cest stalo mnogo
denarja, zgraditev kvalitetnih cest pa bi bil
samo enkratni izdatek, ki bi prihranil vi-
sokih stroškov.

Prof. Krāl je apeliral na bansko upravo,
naj bi pospešila odpiranje novih kamnolo-
mov. Debate so se udeležili še gg. inž.
Umek, Dedek, Orel, dr. Perko in g. Urbaš.
Pri glasovanju so zborovalci soglasno
sprejeli predloge inž. Pirkmajerja, ki jih bo-
do še proučili v inženjski komori, nakar
jih bodo odposlali na merodajno mesto.
Predsednik inženjske komore g. inž. Šuk-
lje se je zahvalil vsem za udeležbo in na-
svete in zaključil važno anketo, ki sta ji za-
gotovljeni pomoč in podpora vse naše jav-
nosti.

TRGOVINSKI SPORAZUM Z AVSTRIJO DOŠEŽEN

Zaradi sporazuma z avstrijsko vlado je
beogradska vlada ukinita začasno uvožno
prepoved, ki jo je prejšnji teden uvedla.
Konflikt z Avstrijo je s tem poravnal. Av-
strija prizna Jugoslaviji kontingente za
uvoz živih in zaklanih svinj, Jugoslavija
pa je dovolila odpremo ustavljenega blaga.

»TRGOVSKI TOVARIŠ« ŠT. 5

Izšel je nov zvezek trgovske revije »Tr-
govski tovariš« z naslednjo pestro vsebino
dr. Ujčić (O gospodarski etiki), I. Kaiser
(Stiske in težave podonavskih držav),
V. Š. (Ameriške banke premagajo krizo),
—n (Nekaj številka za svetovno gospodar-
sko konferenco), —n (Sirovinske cene in
svetovna politika).

Enako zanimiv je pregled To in ono, ki
poroča predvsem o rezultatih našega de-
narnega prometa, hranilnicah itd.

Med društvenimi vestmi sta poročili
»Slov. trg. društva v Mariboru« in društva
»Merkur«.

Adria prašek je boljši

Opozarjamo vse pridobitnike, pravnike,
trgovske zastopnike, delničarje in odgovor-
ne poslovodje, kakor tudi vse gospodarske
organizacije, da je tiskarna Merkur v Ljub-
ljani (Gregorčičeva 23) izdala v posebnih
knjižici razpravo univerzitetnega profes-
orja dr. Milana Škerlja: »Pomen trgovin-
skega registra«.

Knjižica stane Din 4.—, s poštnino 1 Din
več, in se dobi v imenovani tiskarni in
v vseh knjigarnah.

Po svetu

Konferenca Male antante v Pragi je
sprejela odločno resolucijo proti revizio-
nizmu.

Poljska namerava predlagati Mali an-
tanti zvezo sedmih držav, h kateri bi ra-
zen nje pristopile še Litva, Estonska in
Latvija.

Kongres Mednarodne trgovinske zbor-
nice se je pričel v ponedeljek na Dunaju.
Kongresa se udeležuje nad tisoč delegatov
iz vseh držav.

Veliko deževje zadnjega tedna je po
vseh državah povzročilo obsežne poplave.
Škoda še ni ocenjena.

73.703 Židov živi, po najnovejši statisti-
ki njihovega cerkvenega urada, v Jugosla-
viji.

Vseh zdravnikov je v Jugoslaviji 4951,
od katerih živi na deželi le nekaj nad 900.

Pred beograjskim sodiščem se je pričela
senzacionalna razprava proti inž. kemije
Mileni Berić, šefu carinarnice v p. Petru
Borisavljeviću in carinskemu načelniku v
p. Svobodanu Djakoviću, ki so obtoženi, da
so očiščeno nafto označevali kot neočišče-
no, povzročili s tem nižje ocarinjenje nafte
in tako oškodovali državo za nad 60 mili-
onov zlatih Din.

Nemški minister za propagando dr. Gö-
bels je dospel v Rim, kjer nadaljuje poga-
janja z Mussolinijem.

Zaradi nacionalnosocialističnih izgre-
dov je avstrijska vlada zaprla vse dunajske vi-
soke šole.

Pri krvavih izgredih v Inomestu je bilo
trideset oseb ranjenih.

Avstrijski kancelar Dollfuss je prepove-
dal Hitlerjevo stranko na Tirolskem; pri-
čakuje se prepoved stranke za vso državo.

Obsojeni francoski bankir Oustric je bil
te dni nepričakovano izpuščen iz ječe.

Ameriška vlada je glede odplačila dol-
gov sporočila Angliji, da se zadovolji v
mesecu juniju z odplačilom desetih mili-
onov namesto 75, in da veljajo te olajšave
tudi za ostale dolžnice, ako prej plačajo
zapadli decembrski obroki.

Dr. Schacht je na povratku iz Amerike
izjavil, da je med Francijo in Nemčijo
mnogo več možnosti gospodarskega sode-
lovanja, kakor se to splošno misli.

že v 24 urah barva, plesira in ko-
mično snaži obleke,
klobuke itd. Skrobi
in svetlolilka srajce, ovratnike in manšete.
Pere, suši, munga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. Seleburova ul. 3.
Telefon št. 22-72.

Pri glasovanju o prohibicijskem zakonu
se je v državi Newyork izreklo proti pro-
hibiciji nad 1.741.000 ljudi, za pa le 25.000.
Za prihodnja tri leta se bo na angleški
predlog povišalo število nestalnih članov
Sveta Društva narodov od 9 na 10.

V Batinih tovarnah v Zlinju je zaposle-
nih 17.800 delavcev, ki izdelajo na dan
160.000 parov čevljev. Leta 1932 so izde-
lali povprečno 144.000 parov, l. 1930 pa le
82.000.

Predsednik vzhodno pruske nar. socia-
listične organizacije dr. Schwendowius je
na nekem shodu govoril, da morajo ne sa-
mo koridor in Gornja Šlezija, temveč tudi
Riga in Reval postati zopet nemški, ker
sme po naravnih zakonih močnejši uni-
čiti slabjšega.
Državno nadzorstvo nad petrolejsko in-
dustrijo bodo uvedli v Združenih državah
Sev. Amerike.

Profesorji nekaterih angleških univerz
so sklenili, da odstopijo tri odstotke svoje
plače v korist fonda, ki se bo ustanovil v
podpiranje z nemških univerz izključenih
profesorjev. Francoski ministrski svet je
sklenil, da skliče posebno posvetovanje,
na katerem naj se prouče možnosti, kako
bi mogla francoska vlada podpirati z nem-
ških univerz pregnane profesorje.

Razdelitev kavine žetve v Braziliji. Cof-
fee Departement je sklenil, da nakupi 40 %
letne po nizki ceni, dočim ostane na trgu
le 60 %, da bi se tako izognili prevelikemu
padcu cen.

Omejitev žitne produkcije. Zastopniki
največjih producentov žita Amerike, Kana-
de, Avstralije in Argentine, ki so se se-
stali v Ženevi, nadaljujejo zdaj svoja po-
gajanja v Londonu. Njihov namen je, do-
seči znižanje obdelane površine še preden
se sestane svetovna gospodarska konfe-
renca.

Ljubljanski velesejem

XIII. Ljubljanski velesejem od 3. do 12. junija je kljub svojemu obsegu, saj meri razstavnici prostor 40.000 m², popolnoma zaseden. Na prvi pogled že je vidno, da razstavlja letos manj inozemskih tvrdk, zato pa mnogo več domačih, katerih na prejšnjih velesejnih ni bilo videti. Tako se letošnji Ljubljanski velesejem vrši predvsem v znamenju domače industrijske in obrtnice produkcije.

Na velesejmu je 9 velikih razstavnih zgradb. Če napravimo kratek sprehod po sejmišču, nemogoče si je namreč vse po bližje ogledati v enem dnevu, pridemo mimo blagajn in uradnih poslopij z zaznamkami A, B, C, D v paviljon E.

V paviljonu E je nameščeno pohištvo, stanovanjska oprema, glasbila, predvsem klavirji in preproge. Ta paviljon obsega preko 1000 m² razstavnega prostora. V njem razstavlja nad 70 tvrdk iz vseh krajev Slovenije, zlasti pa iz Št. Vida nad Ljubljano in okolice. Tu je razstavljeno najraznovidnejše pohištvo, izdelki cele vrste dobrih in solidnih mizarskih podjetij in nam ta razstava podaja dokaz, da nismo več odvisni od raznega nam tujega izvoza, temveč da bodo ti izdelki postali lahko važen faktor našega izvoza. Pohištvo je izdelano najskrbneje po osnutkih arhitektov v vseh varijantah in cenah ter solidno, in vsak razstavljalca za svoje izdelke jamči.

V paviljonu F je nadaljevanje te razstave. Ta paviljon obsega 700 m² razstavnega prostora in je izpopolnjen še s štedilniki, pečmi, aparati za gospodinjstvo, elektrotehničnimi aparati, keramičnimi izdelki, cerkvenimi parametri itd.

V paviljonu G, ki meri okroglo 1000 m² razstavnega prostora, sta zastopani naši najmočnejši industriji, to je kovinska in kemična. Tu vidimo sijajno urejene izložbe tvrdk, kakor Westen, Celje; Kranjska industrijska družba, Jesenice; Strojne tovarne in livarne, Ljubljana; Železarna, Muta; Tovarna bakra v Slovenjgradcu; Željarjska zadruga, Kropa; Jax & sin, Ljubljana; Otorepec, Ljubljana; »Jelodvor«, Ljubljana; Kemična tovarna, Hrastnik; Tovarna pletilnih strojev Popp, Dunaj; jedilno orodje tvrdke »Service«, Ljubljana in še celo vrsto drugih. Tu so razstavljeni tudi aparati za obsevanje in masažo, razni gumijasti izdelki itd. V tem paviljonu je nameščena tudi razstava usnja in usnjene konfekcije v takem obsegu kot na ljubljanskih velesejnih doslej še ni bila prirejena. Poleg tvrdke Woschnagg, Šoštanj, naj omenimo zlasti: Lavriča, Freunda, Potoschnigga, Pollaka, Wrentschurja in Mokronoško.

V paviljonu H je na 800 m² nameščena živilska industrija. Tu je razstavljena Francova cikorijska v sijajno urejenih prostorih, čokolada in čokoladni izdelki, bonboni, likerji, domače žganje, desertna vina, kislisla voda in še cela vrsta živil. V tem paviljonu razstavlja tudi bižuterija, krznarstvo, pletilstvo, parfumerija, čipkarstvo.

Paviljon I nudi nekaj posebnega. Tu so nameščene specialne razstave. Razstava »Ljubiteljev prirode v stanovanju« je opremljena z vsem kar lahko prijatelj prirode vzgoji ali ohrani zanimivega iz prirode v svojem stanovanju. Sodelujejo različni klubi in društva. Tu vidimo najlepše sobne rastline, v številnih akvarijih plavalne ribice, ki jih lahko gojimo v sobi med rastlinami, ki rastejo po naših in tujih vodah. Tudi školjke, polži in hrošči žive v teh zelo dekorativnih sobnih jezercih. V drugih akvarijih so ribice iz daljnih krajev. Entomologi nam kažejo svoje krasne zbirke hroščev in metuljev. Poleg domačih so razstavljeni tudi najlepši eksoti. Društvo za varstvo in rejo ptic pevke je razstavilo v lepih kletkah najplemenitejše kriilate umetnike, pa tudi najbolj živo barvane ptice iz vseh krajev sveta. Vrtnarji sodelujejo z divnimi aranžmaji cvetlic, tudi planinskih, ki jih ljubitelji lahko goje v sobah, kar je sedaj najmodernejšje. Na razstavi je tudi nad 1000 najredkejših in najinteresantnejših kaktjev. Ta razstava je prav poučna, lepa in splošno zanimiva.

Agilno društvo »Krk« je priredilo v tem paviljonu Tujsko prometno razstavo Dolenjske. Ta razstava obsega tele oddelke: tujsko-prometni (reliefi, panorame, povečane fotografije krajev in naravnih krasot, prospekte, gradove v povečanih fotografijah in modelih); književnega (pesniki in pisatelji Dolenjci, literatura o Dolenjski); zgodovinskega (zgodovinske znamenitosti mest, trgov in gradov, meščanske garde, veliki možje Dolenjci); gospodarskega (zadrugarstvo, hranilnice, lesna industrija, tipični pridelki, obremenitve po-

sestev, smernice za gospodarsko preosnovo); vinskega (dolenjska vina).

Vodilne ljubljanske tvrdke fotoaparatorov in potrebščin so priredile tu svojo razstavo, ki naj da pobudo, da bi se fotoamaterski sport med nami še bolj razvijal.

Radio oddajna postaja Ljubljana je pripravila v tem paviljonu krasno urejeno razstavo radio aparatov in potrebščin. Vsak, ki se na novo prijavi kot radio-naročnik, prejme brezplačno detektor s slušalko.

V paviljonu M je nameščena tekstilna razstava. Tu omenjamo predvsem sledeče tvrdke: Jugočeška, Thoma, Braun, Beer, Hribernik & Co, Tovarna motvoza Grosuplje, Tekstilna v Preboldu, Teokarović & Co. Paračin, ki bo na razstavi predla sukno, Jarše, Kocjančič, Domžale.

V paviljonu N se nadaljuje tekstilna razstava. Ta paviljon je kompletiran še s papirjem, lepenko, knjigoveškimi izdelki itd. V tem paviljonu razstavlja tudi tvrdka »Peko« Tržič svoje izdelke.

V paviljonu K je priredilo društvo malih živali »Živalca« veliko razstavo. Razstavljeni so: kunci, perutnina, golobi, fazani, papige, kanarčki, psi, mačke, morski prešički, Nutrila bobri, eksotične živali; strokovna literatura, krzna, kletke, hlevčki, živila, orodje itd.

Na zunanjih prostorih paviljonov moramo omeniti predvsem »Razstavo male obrtnice« v paviljonu E, ki jo je priredil banovinski urad za pospeševanje obrti. Dalje so v teh prostorih razstavljeni najrazličnejši predmeti vseh panog industrijske in obrtniške produkcije.

Na sejmišču ima tudi Ljubljanska zbornica za trgovino, obrt in industrijo svoj paviljon. V tem paviljonu je prirejena »Razstava obrti« in »Umetniška razstava portretnih fotografov«.

Na prostem so razstavljeni poljedelski stroji in orodje, brizgalne, lestve, avtomobili, gradbeni material. Po vsem prostoru so slikovito razvrščene stojnice, takozvani dežnikarji, ki imajo na izbiri najrazličnejše praktične novosti in s svojo reklamo in govoričenjem poživljajo sejmišče in tudi zabavajo posetnike.

*

Gospodinjim bo nudil letošnji XIII. Ljubljanski velesejem od 3. do 12. junija vse, kar rabijo za opremo svojih domov. Zamogle si bodo omisliti pohištvo od enostavnih spalnic do najrazkošnejše gosposke sobe, pleteno pohištvo, preproge, zastore, zrcala, tapetniške izdelke, cvetlice, štedilnike, posodo, opremo za kopalnice, radio, klavirje, gramofone in še nešteto stvari, ki si jih želijo in katere si bodo najceneje nabavile na velesejmu.

Ljubljana postaja moderno mesto, njeni prebivalci so solidni in delavni, po delu pa si žele tudi zabave. To bo preskrbel letošnji spomladanski Ljubljanski velesejem od 3. do 12. junija domačim in številnim tujcem v obliki lepega zabavišča, kjer se bo poskušalo razna domača vina in izdelki naše živilske industrije. Za mladino in tudi za starejše so pa predvidene razne decentne komedije. Obiskovalce bo zopet razveselil autodrom, kitajsko strelišče, mrtaška stena, mala železnica, panoptikum, razni vrtljaki itd. Ko bo vinski oddelek zvečer zažarel v tisoč lučkah, se bodo naši znanci in prijatelji iz vseh krajev, da se ob čaši dobrega vina pogovore tudi o sončnih straneh našega skrbi polnega življenja.

'KVERTA'
D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
Karlovška c. 2 Vožarski pot 7

TVORNICA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Za naš izvoz sadja na Dunaj

Dunaj, dne 29. maja.

Ni kmalu mesta v srednji Evropi, kjer bi imela kupčija s prvimi češnjami iz Italije tako velik uspeh kakor na Dunaju. Prihajajo pa skoraj ob istem času, v začetku maja, iz Apulije, iz okolice Bisceglie blizu Barija, in iz Gorice. Najbolj priljubljene so briške češnje s postaje Krmin. Tudi češnjam iz goriške okolice je najbolje rekati — briške češnje iz Krmina, pa je takoj boljši uspeh. Dunajskih trgovcev je veliko, ki so vsako leto takoj ob začetku maja v Bisceglji ali v Gorici in Krminu, kjer nalagajo za svoj račun češnje. Po več njih imajo skupen vagon, da morejo izkoristiti to nazo, kajti polnega vagona ne odpošilja nihče.

Kljub slabemu vremenu so prišle prve češnje na dunajski trg skoraj ob istem času kakor v normalnih letih. Toda blaga je posebno na Goriškem malo in prav malo je zares lepih češenj. Cene so tamkaj tako visoke, da se je doslej ponesrečil še vsak poskus večjih pošiljatev. Do Dunaja so šle ta teden 91 grošev, a najboljša prodaja je bila 85 grošev netto za pošiljalca. Ker lepih češenj le še noče biti, je ta kupčija že zastala, še preden se je prav pričela.

Ta slučaj pomeni, da je silno padla kupna sila dunajskega prebivalstva. Ljudstvo je začelo štediti celo pri takih sadežih, kakor so nad vse priljubljene češnje, ki so sploh prvi sad takoj spomladi. Po kupčiji s češnjami tu po navadi sodijo sadno kupčijo v istem letu.

Žalostna kronika

Društvo industrijecev in veletrgovcev v Ljubljani je izdalo okrožnico o otvorjenih in končanih konkurzih, prisilnih poravnava izven konkurza in posredovalnih postopanjih za čas od 11. maja do 20. maja 1933.

A. OTVORJENI KONKURZI:

Savska banovina: Buschbacher Josip, trgovec, Vinkovci; Dubsky Josip in dr., gradbeno podjetje, Zagreb.

Dravska banovina: Despotović Budimir, trgovec, Valjevo.

Dunavska banovina: Joanović Milenko in sin, trgovina, Velika Kikinda; Milošev Velemir, trgovec, Zabalj.

Moravska banovina: Radosavljević Vladimir, trgovec, Negotin; Stoilčević Mihajlo, podjetnik, Paraćin.

Vardarska banovina: Aleksić Jovana žena Zuja in Jovan Aleksić, Tetovo.

B. RAZGLAŠENE PRISILNE PORAVNAVE IZVEN KONKURZA:

Savska banovina: Kuzmanić Špiro, veletrgovina vina, Sušak.

Dunavska banovina: Stiller Aleksander, elektrotehnična in radio-trgovina, Indjija.

C. OTVORJENA POSREDOVALNA POSTOPANJA:

Dravska banovina: Golob Marija, trgovka, Kranj; Mahkota Martin, Celovška cesta 44, Ljubljana; Terdina F., Stari trg, Ljubljana.

Savska banovina: Berić Stjepan, zidarSKI mojster, Zagreb; Blum Ruža, Zagreb, Radićeva ul. 10; Car Franjo, Zagreb, Kuhčeva ul. 3; Černolka Franjo, Zagreb; Ferus d. d., Zagreb; Fočić Juro, posestnik, Zagreb, Prudji 10; Friedrich & Haaga, Zagreb; Gajser Franjo, Križ-Dubrava; Grmek Stjepan, auto-tapetnik, Zagreb; Grossmann Albert, Osijek; Gruborović Milan, krojač in posestnik, Zagreb, Ilica 7; Hartl Josip, Zagreb, Orizovićeva ul. 17; Hmelina Antun in Ana, Zagreb, Sigecica II., št. 15; Štifter Franjo, Zagreb.

Dravska banovina: Alajbegović Alija, Sarajevo; Andrić-Zec Desimir, Čačak; Bećirbašić Salih, kavarna, Sarajevo; Colaković Vejslibeg, opekarna, Sarajevo; Dobocky i drug, Sarajevo; Gaon I. Salom, manufakturna trgovina, Sarajevo; Hasanović H. Alija, zlatar, Sarajevo; Hašnjića Sudžuka, Sarajevo; Izrael A. Jakob, konfekcijska trgovina, Sarajevo; Kabiljo Menahem in Merjama, Sarajevo; Kovačević Milan, kavarna, Ilidža; Šehović Salih, ključavničar, Sarajevo; Stojković Nikola, kapelnik, Sarajevo; Streisl Gjuro, gostilna, Sarajevo; Uherka braća in Josip Uherka, Sarajevo; Vranjican Franjo, gostilna, Sarajevo.

Zetska banovina: Beasić Niko, Dubrovnik; Benz T. M., delikaturna trgovina, Kotor; Čičovački Rajko, drvodjelac,

Kakor sem že svoj čas poročal, je avstrijska vlada dopustila za letošnje samo do 30 odstotkov uvoza leta 1931. Toda že pri češnjah je vlada nasproti Italijanom opustila to omejitev, kajti češnje morejo uvažati poljubno množino. Doslej je sicer vreme samo omejilo uvoz pod določenih 30 %.

Jugoslovanski uvoz pa je točno omejen po predpisih dunajske vlade. Dočim so iz Italije uvozili mnogo nad določenih 20 vagonov solate, ni prišlo iz Vojvodine prav nič tega blaga, ki je mnogo lepše od italijanskega. Takoj aprila so bili doslej vsaj trije Dunajčanje v Novem sadu, kjer so nalagali vsak dan po več vagonov solate, ki je tu izredno cenjena. Letos ni bilo tam nikogar in ni prišel na Dunaj niti en vagon. To znači nekaj milijonov dinarjev manj našega izvoza v Avstrijo.

Za izvoz naših jabolk in hrušk ni prav nikakih nad, pač pa za sveže češnje in grozdje. Priporočati pa moram že zdaj, da si ljudje o pravem času preskrbe majhne koške: za češnje do 15 kil, za grozdje pa največ do 9 kil. Grozdje se proda brutto za netto, pri češnjah pa bo najbrže tudi letos do 1 kg za taro, kar bo treba pri cenah upoštevati. — Zopet in zopet pa moram opozarjati naš izvoznike, da skušajo pridobiti že na ceni koškov. Cene 5 dinarjev za tak košek ta kupčija ne prenese. Kdor si koškov ne oskrbi o pravem času, bo moral plačevati take cene, da mu pojedvo ves dobiček, kajti postalo je že pravilo, da morajo naši izvozniki računati pri sadni kupčiji na jako skromne dobičke. A. G.

Dubrovnik; Kordić Ivo, Dubrovnik; Labaš Antun pok. Ive, slastičar, Dubrovnik; Mičić Stjepo, Dubrovnik; Squicciarro Nikola, Dubrovnik; Školny Rudolf, Dubrovnik; »Univerzal« d. z. o. z., Dubrovnik.

Dunavska banovina: Frason S. Adam, Apatin.

Beograd, Zemun, Pančevo: Urošević Uroš, Beograd, Knez Mihajlova ul. 11.

D. KONČANA KONKURZNA POSTOPANJA:

Savska banovina: Cenko Stjepan, neprot. trgovec Donji Vdovac; Kovačić Viktor, Zagreb; Trifković Nikola, trgovec, Osijek.

Dravska banovina: Mičanović Sima in Nikola, Pocerški Dobrić; Mičić - Kajmačić Mihajlo, trgovec, Šabac; Obradović i Leksić, trgovina, Draginci; Štepanić Vladislav, bivši trgovec, Loznica.

Dunavska banovina: Berleković V. so-proga, knjigarna, Subotica.

Moravska banovina: Jović Mihajlo, Gložane; Minčić Aleksandar, Pirot.

Vardarska banovina: Petrović Trpkop, Leskovac.

E. POTRJEJENE PRISILNE PORAVNAVE:

Savska banovina: Babić braća, trgovina, Brinje; Fuchs A. nasl. Satrapa in Fuchs Rudolf, Daruvar; Kovač Milica, trgovka, Udbina; Nikšić Ljubica, trgovka, Gospić.

Vrbaska banovina: Memišević Hasan, neprot. trgovec, Doboj.

Primorska banovina: Banožić J. i M., Siroki Brajag; Kadragić Emin, trgovec, Ljubuški.

Dunavska banovina: Ambrozi Jovan, trgovec, Kovin; Nemet Jovan in Matilda, trgovina, Crna Bara; Stajnić Samuel, trgovec, Feketić; Vučkov braća, Novi Sad.

Moravska banovina: Urošević Mihajlo, trgovec, Paraćin.

Opomba. Ostali podatki, n. pr. kdaj je ugotovitven narok, katero sodišče je razglasilo konkurz (poravnava), kdo je konkurzni (prisilni) upravitelj, se izvedo v tajništvu društva.

* Podatke o Dravski banovini smo izpustili, ker jih objavljamo sproti.

** Vzrok, zakaj je bilo postopanje končano, se izve v tajništvu društva.

*** Pogoj, pod katerimi je bila poravnava potrjena, se izvedo v našem tajništvu.

PRODAJA

Proda se v konkurznem postopanju »Ptujaska tiskarna« v Ptujju z vsem inventarjem. Ponudbe sprejema upravitelj gosp. Leopold Wallner, sodni kanclist v p., Ptuj.

OBCNI ZBORI

Črna-Kaolin d. d. v Ljubljani ima redni občni zbor v svojih prostorih, Tavčarjeva ulica 13, dne 14. junija ob enajstih.

Občni zbor splošne ind. d. d. Novobor pa bo v istem lokalu dne 14. junija ob desetih.

Jugočeška, jugoslovansko-češka tekstilna industrija d. d. ima 4. redni občni zbor dne 16. junija ob 12. v družbenih pisarniških prostorih v Kranju.

POTUJOČA KMETIJSKA RAZSTAVA

Danes zjutraj je g. ban dr. Drago Marušič v prisotnosti kraljevega zastopnika brig. generala Popovića in povabljenih gostov otvoril potujočo kmetijsko razstavo, ki ostane v Ljubljani še jutri, da si jo ogledajo okoličani, na kar odnese proti Gorenjski. Razstavo bo vodil in razkazoval predsednik odbora g. inž. Zidanšek. Filmska predavanja v dvorani Delavske zbornice bodo danes popoldne. Vstopnine ni.

Zunanja trgovina**NOVA INTERNACIONALNA PETROLEJSKA KONFERENCA**

Iz Londona poročajo, da se tam 19. junija sestane konferenca oljnih koncernov, ki se je baje udeležijo tudi Rusija. Sovjetska vlada je že pristala na udeležbo. Konferenca naj bi predvsem omejila produkcijo in stabilizirala ceno.

RUSKA NAROČILA V POLJSKI ŽELEZNI INDUSTRIJI

Pogajanja med težko industrijo v Katoivicah in ruskimi trg. zastopniki so se končala. Poljska odda 600.000 ton železa. V zameno za vsako tona pa sprejme eno tona ruske rude. Cene so nespremenjene. Razen tega je industrija Zgornje Šlezije dobila naročilo za 16 tisoč ton valjčnega železa. O nadaljnjih naročilih se še pogaja, ker se vlada še ni odločila sprejeti garancije teh dobav.

NOVE TEŽKOČE ZA IZVOZ LESA V FRANCIJO

Po dekretu o pobiranju takse na uvozna dovoljenja, ki ga je izdala francoska vlada, se pobira pri uvozu posebna taksa, ki znaša za okrogel les 30 frankov, za rezan les 80 frankov, za jamski les 5 frankov in za tesan les 300 frankov od tone. Na ta način je uvozna carina na les znova povišana. Uvoz lesa v Francijo je s tem v enem letu povečan za šestkratno uvožno pristojbino.

Prejeli smo:

Državno življenje in industrija državne obrambe. Spisal Milivoj M. Savič, načelnik trgovinskega ministrstva v pok. 150 strani, cena 20 dinarjev.

Knjigo toplo priporočamo naš znan vojaški pisatelj in vojskovodja general Živko Pavlovič. Knjiga opisuje pomen industrijske državne obrambe za naše narodno in državno življenje in je zato potrebno, da se z njo seznanijo vsak naš naobraženec in zlasti vsi naši oficirji.

Druga važna knjiga, ki jo je spisal načelnik trgovin, ministrstva v pok. Milivoj M. Savič, je knjiga »Industrija in carinske tarife«. Na 64 straneh opisuje avtor našo carinsko politiko in njen vpliv na naše gospodarsko življenje. Knjigo mora prečitati vsak, ki se zanima za našo gospodarska vprašanja. Knjiga velja samo 20 dinarjev.

Pri tej priliki naj opozorimo še na veliko delo istega pisatelja, ki ga je izdal pod naslovom: Naša industrija, obrt, trgovina in kmetijstvo. Knjiga je nad vse obsežno in izčrpno delo in prinaša zanesljive in točne podatke o gospodarskem stanju naše države. Vse delo obsega deset knjig in velja kompletno 280 dinarjev.

Vse tri knjige se naročajo pri avtorju, načelniku trgovinskega ministrstva v pok., Milivoju M. Saviču, Beograd, Kataničeva ulica 10. Knjigarne imajo običajni popust.

Konkurzi in prisilne poravnave

Razglašen je konkurz tvrdke »Triglav«, tovarne kisa v Kranju. Sodnik Gregorec Jurij, upravnik dr. Zenko v Kranju. Prvi zbor upnikov je določen na dan 6. junija ob 9., oglasitveni rok do 1. julija, ugotovitveni do 6. julija pri sreskem sodišču v Kranju.

Uvedeno je poravnalno postopanje trgovk Snoj Franje in Snoj Terezije s Prešernove ulice v Ljubljani. Sodnik Avsec Anton, upravnik odvetnik dr. Lukman F.

Narok pri sodišču dne 1. julija ob polenajstih v sobi 140. Rok za oglasitev do 25. junija na okrožno sodišče;

por. postopanje Stegu Milana, prokurista tvrdke Stegu in dr., Vič-Glince. Sodnik A. Avsec, upravnik dr. Mohorič Jakob. — Narok pri okrajnem sodišču dne 1. julija ob 9. v sobi 139. Oglasitve do 24. junija;

por. postopanje Šuligoja Benedikta, pos. in peka v Toplicah pri Zagorju. Sodnik dr. Turato Tomo, upravnik dr. Slibar Jos., odv. v Litiji. Narok pri sreskem sodišču v Litiji dne 1. julija ob 9. Rok za oglasitev do 24. junija.

Potrjena je poravnava trgovcev D. Gorupa in Kavšek Marije v Ljubljani (Gorup & Co.), kakor tudi poravnava Lasana Jurija, posestnika in gostilničarja na Jesenicah.

Dobava-prodaja

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 15. junija t. l. ponudbe o dobavi 260 komadov krtač.

Dne 17. junija t. l. pa pri Komandi mornarice, ekonomski oddelek v Zemunu o dobavi 4500 ton premoga.

Komanda pomorskega vazduhoplovstva v Divuljah sprejema do dne 19. junija t. l. ponudbe o dobavi 100 telovnikov, napolnjenih s kapokom.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 22. junija t. l. ponudbe o dobavi 100 kg paljene žice, 200 komadov mazalic za tovotno mast, 100 kg spojke za bodljikavo žico in 750 komadov žarnic.

Dne 3. julija t. l. se bo vršila pri Direkciji pomorskega prometa v Splitu ofertna licitacija glede dobave materiala za bager;

dne 4. julija t. l. pa glede dobave zastav in tkanine za zastave.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

TRGOVCI! Širite »Trgovski list«.

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Jerman & Co., družba z o. z. Obratni predmet: Trgovina z motornimi vozili in njih posameznimi deli in vsemi drugimi avtopotrebščinami.

Visokost osnovne glavnice: 10.000—dinarjev.

Na to vplačani zneski v gotovini: 10.000—dinarjev.

Poslovodje: Jerman Vera, trgovka v Ljubljani, Gajeva ul. 3.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 5. maja 1933.

Fi 92/33 — Rg C V 115/1.

*

Sedež: Mala vas pri Ježici.

Besedilo: »Sladin« družba z o. z.

Obratni predmet: Izdelovanje in prodaja sladina iz prahu in tekočine. Zganje in izdelovanje kave iz žita in drugih predmetov, ki ne tvorijo prave kave ter prodaja teh izdelkov.

Visokost osnovne glavnice: 35.000 Din.

Na to vplačani zneski v gotovini: 20.000 Din.

Poslovodje: Stuchly Edi, litograf v Ljubljani, Židovska ulica 3,

Eršte Maks, izdelovatelj sladina, Vič, Tržaška cesta 51.

Družbo zastopata po dva poslovodji kolektivno.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani, odd. III.,

dne 19. maja 1933.

Fi 161/33 — Rg C V 116/1.

Vpisale so se nastopne firme:

Sedež: Celje.

Besedilo: Alojz Drogenik nasl. R. Jelen.

Obratni predmet: trgovina z manufakturinim, modnim in konfekcijskim blagom.

Imetnica: Roza Jelen, trgovka v Celju.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Celju,

odd. I., dne 23. maja 1933.

Rg A III 169—2.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: »Indus« tovarne usnja in usnjatih izdelkov, družba z o. z. v Ljubljani.

Obratni predmet: Predmet družbinega poslovanja je: industrijsko obratovanje usnjarskih podjetij, zlasti:

a) nakup in prodaja sirovin in strojenih kož;

b) strojenje sirovih kož;

c) izdelovanje, nakup in prodaja usnjarskih izdelkov vseh vrst;

č) proizvajanje, nakup in prodaja vseh predmetov, ki se potrebujejo pri izdelovanju usnjarskih izdelkov itd.;

Družba je ustanovljena za nedoločen čas.

Visokost osnovne glavnice: 250.000—dinarjev.

Na to vplačani zneski v gotovini: 250.000—dinarjev.

Poslovodje: Dereani Pavel, ravnatelj v Ljubljani (imenovan na predlog Mestne hranilnice ljubljanske);

Urbas Miroslav, trgovec v Ljubljani, Slomškova ul. 13.

Za namestovanje upravičen: Družba ima dva ali več poslovodij, med temi vedno enega poslovodjo, ki ga predlaga družabnica Mestna hranilnica ljubljanska, dokler je ona družabnica družbe.

Družbo zastopata po dva poslovodji kolektivno, od katerih mora biti vedno eden, ki ga je predlagala v izvolitev družabnica Mestna hranilnica ljubljanska, dokler je družabnica družbe, ali pa ta od Mestne hranilnice ljubljanske predlagani poslovodja in postavljeni prokurist za celokupno podjetje.

V družabni pogodbi je bil postavljen kot od Mestne hranilnice ljubljanske predlagani poslovodja gospod Dereani Pavel, ravnatelj v Ljubljani, na predlog ostalih družabnikov pa gospod Urbas Miroslav, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani, Slomškova ulica št. 13, ki se vpišeta v trgovinski register.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani, odd. III.,

dne 13. maja 1933.

Fi 141/33 — Rg C V 112/1.

J. HLEBŠ, LJUBLJANA

DRUŽBA Z O. Z.

CANKARJEVO N. 21 — MESTNI TRG 19

Sobo-črkoslikarstvo in pleskarstvo

Vsa dela izvršuje z najmodernejšimi vzorci, točno po naročilu, solidno in pod garancijo. — Telefon 30-70.

Trgovci in industrijci!

Trgovski list

se priporoča za inseriranje!

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA št. 23
Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur.

Motvoz Grosuplje

domać slovenski izdelek — Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani